

И. Делирадевъ

Най-високиятъ проходъ въ България

Заврачица

Рила-планина, макаръ вътрешно да е много разчленена отъ множество рѣки и потоци, все пакъ въ нея нѣма истински планински проходи, каквито ги има, да речемъ, въ Стара-планина.

Проходитѣ изъ Рила сж все високи и мжно проходими седловини. Най-високата отъ тѣхъ е *Заврачица*. Носи това име отъ първитѣ ѝ владѣтели *Заврачовци* отъ с. Шипочане, разположено въ севернитѣ подножия на Рила.

Надморската височина на *Заврачица* е около 2450 м. Значи, по-висока е отъ най-високитѣ върхове на Стара планина, Витоша, Осогово и пр.

По височина, проходностъ и величие *Заврачица* може да се равни съ най-известнитѣ проходи на Алпитѣ, а по природна дивота ги надминава. Нѣколко примѣра за сравнение.

Сенъ-Бернардскиятъ проходъ, прочутъ съ своитѣ манастири и спасителни кучета, е по-високъ отъ *Заврачица* само съ 20—30 метра — 2472 метра. Другитѣ, не по-малко прочути и страхотни, като *Малъкъ Сенъ-Бернаръ* и *Сенъ-Готаръ*, сж и по-низки и по-питомни. Първиятъ е високъ 2188 м., а вториятъ само 2114 м.

Доскоро презъ *Заврачица* минаваше само една тѣсна пешеходска пѣтека, която съединяваше *Самоковъ* съ *Якоруда*. Обаче, по залѣгане на бившия царъ *Фердинандъ* между дветѣ последни войни, презъ този проходъ се прокара красиво алпийско шосе, което пресича едни отъ най-дивнитѣ рилски мѣстности.